

”Kuopion Isänmaalliselle Seuralle.

Saadessani ottaa vastaan sadan markan stipendion esineiden kokoamista varten Kuopion museolle Rautavaaran pitäjässä kesällä 1908, saan matkastani esittää seuraavan selostuksen.

Matkani alkoi Kuopiosta kesäkuun lopulla. Ensin matkasin laivalla Juankoskelle ja sieltä Vuotjärven ja Syvärin kautta Palonurmeen, josta Rautavaaraan menevä tie alkaa. Sieltä jatkoin matkaa Kangaslahden ja Suojärven kylien kautta Rautavaaran kirkolle. Edellä mainituissa kylissä kävin melkein jokaisessa asuinpaikassa.

Käytyäni kirkonkylän taloissa tein pitemmän matkan pohjoisosaan pitäjää, käyden Tiilikan Lievosmäen ja Hiirujärven kylissä. Sitten palasin jälleen kirkonkylään, jatkaakseni keräilyä. Alaluostasta jatkoin matkaa edelleen Säyneisiin Juankoskelle ja Kuopioon.

Kuten esineiden luettelosta voi nähdä, eivät matkan tulokset ole suuret, eivätkä varmaankaan vastaa arvoisien lähettäjien toiveita. Matkan parempaa onnistumista oli vastustamassa seikkoja, joita ei edeltäpäin voinut arvata. Pitäjä oli nimittäin jo ennen tarkoin kerätty, sillä kolmekin herraa Helsingistä oli siellä kulkenut vuosia sitten. Sitä paitsi ovat asutusolot olleet pitäjässä niin huonot viime vuosina suurien yksityisten maahankintojen vuoksi, että sekin seikka on osaltaan vaikuttanut muinaismuisto esineiden hukkumiseen. Kaikki entiset vanhat ja suuret talot ovat joko autioina tai sitten siirtyneet toisille omistajille. Ja kun kansan luonteessa ei ole sellaista piirrettä lainkaan, joka pyrkisi säilyttämään isiltä perittyjä kapineita, niin on varmaa, ettei Rautavaarasta olisi kukaan voinut saada tuloksia esineiden keräämisessä museoon, joita voisi hyväksi kutsua.

Kuopiossa 1 p:nä Maaliskuuta 1909

Kunnioituksella

Ilmari Väänänen”